

Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків в Україні: сучасні досягнення та перспективи
збільшують можливість розвитку патології репродуктивної функції і відхилень з боку інших систем організму в фертильному віці.

1. Бёрн Ш. Гендерная психология. СПб: Прайм-Еврознак, 2002.
2. Грибан В.Г. Мельников В.Л., Хрипко Л.В., Казначеев Д.Г. Фізичне виховання: Підручник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 232 с.
3. Мельников В.Л. Физиологические основы физического воспитания и видов спорта: Учебн. пособие / В.Л. Мельников. Уральск: Издательский центр и СМИ ЗКГУ, 2012. 189 с.

Михайло Мурашкін
професор кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософських наук, професор

ЖІНОЧЕ З ПРАДАВНІХ ЧАСІВ В УКРАЇНІ

Прадавні часи – це період язичництва. В українській міфології формується уявлення про божественне як Род, Рід.

Род, Рід – в українській міфології – втілення роду, родова єдність, єдність нащадків. Род розумівся також і як дух. Це дух-господар, заступник, покровитель польових робіт, урожайності, плідності худоби (В.М. Шевченко). Але цей дух-господар розумівся як стан людини, коли вона була господарем над своїми спонуканнями, коли людина володіла собою. Важливою особливістю психіки є можливість відділити своє «я» від зовнішнього середовища, а в більш складних формах психічного – немовби побачити себе зі сторони (А.М. Іваницький). Така особливість розширює можливості людини в її спілкуванні з новими людьми. Людина більш володіє собою. Тому може виступати заступником. Отже Род як дух-господар і заступник – це також дух людини, яка володіє собою.

Але Род у списку язичницьких божеств пов'язаний з жіночою сутністю, з жіночими міфологічними образами Рожаниці, і стоїть поряд з головними богами. Роду робили особливі жертвоприношення їжею. Це був хліб, сир, медовий напій. Для жертвоприношення варили кашу.

Культ Роду – це не тільки єдність нащадків, але й Рожаниці, які мали відношення до багатьох істот. З цього приводу особливу роль грала Берегиня. Тобто культ Роду – це був також і культ Рожаниць. Тут Рожаниці були носіями ідеї продовження роду. Рожаниці визначали долю (В.В. Иванов, В.Н. Топоров). Тобто Род, Рід – це фактично розпорядник неба, бог-дух. Род, Рід – це Першобог. В свою чергу Першобог – це творець Вирію.

Вирій – тепла вічнозелена сонячна країна далеко за морем на сході, де живуть боги й душі померлих, зимують птахи та змії (В.М. Шевченко).

З Родом пов'язана родючість. Але це родючість не тільки тілесна. Тут мається на увазі родючість і духовна, і душевна, а не тільки народження тіла.

В українській культурі важливе місце займає таке поняття як Родина. Родина – це не просто сім'я – батько, мати і діти. Родина має значно ширше розуміння: родичі по батькові, по матері, племінники, внуки (С.В. Піддубний).

Висновок. Жіноче з прадавніх часів в Україні – відіграло первинну роль. Це і сім'я, вплетена в більш широкий загал: родичі по батькові, по матері, племінники, внуки. жіноче в Україні з прадавніх часів – це запліднення за допомогою родичання, створення єдиного роду. В цьому жінка грала первинну роль.

1. Іваницький А.М. Изучение причинных связей между физиологическими и психическими феноменами при исследовании восприятия // Мозг и психическая деятельность. – Москва: Наука, 1984. – С. 210;
2. Иванов В.В., Топоров В.Н. Род // Мифы народов мира. Энциклопедия. – В 2т. – Т.2. – Москва: Советская энциклопедия, 1992. – С. 385;
3. Піддубний С.В. Великий код України-Русі. – Київ: ФОП Стебеляк, 2017. – С. 430;
4. Шевченко В.М. Словник-довідник з релігієзнавства. – Київ: Наук. Думка, 2004. – С. 79-307.